

موضوع	بخشنامه شماره م/ب/۵۰۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۶؛ آئین نامه نحوه واگذاری دارائی‌های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانک‌ها و آئین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول موسسات اعتباری (ریالی/ارزی) (منسوخ)
شماره: م/ب ۵۰۷۲	
تاریخ: ۱۳۸۶/۱۲/۰۶	
بسمه تعالی	
جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک و موسسه اعتباری توسعه ارسال گردید.	
با سلام	
پیرو بخشنامه های شماره م/ب ۵۰۳۶ و م/ب ۵۰۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۵ این اداره موضوع ابلاغ مصوبات هیات محترم وزیران به شماره های ۱۷۵۰۴۳ ت ۴۳۶ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ و ۱۷۵۰۵۱ ت ۴۳۷ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ با عناوین به ترتیب آیین نامه نحوه واگذاری دارایی های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها و آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته معوق و مشکوک الوصول موسسات اعتباری ریالی ارزی خواهشمند است دستور فرمائید ضمن اجرای مصوبات یاد شده نظرات آن بانک نیز به این اداره ارسال گردد. ب	
اداره مطالعات و مقررات بانکی	
صدیقه رهبر شمس کار	
۳-۳۸۳۱	
شماره ۱۷۵۰۴۳ ر ت ۴۳۶ هـ	
مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۳۰	
رئیس جمهور	
تصویب نامه هیات وزیران	
بسمه تعالی	
وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	
هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور افزایش منابع ارتقای توان تسهیلات دهی بانک ها در عرصه تولید و تحرک چرخه اقتصادی کشور و جلوگیری از راکد ماندن این منابع در قالب اموال و املاک، غیر منقول تملیکی و نامشهود آیین نامه نحوه واگذاری داراییهای غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها را به شرح زیر تصویب نمود:	
آیین نامه نحوه واگذاری داراییهای غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها	
ماده ۱ در این آیین نامه واژه ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار میروند	
الف - دارایی های غیر ضرور داراییهایی که یکی از شرایط زیر را داشته باشند:	
۱ اموال تملیکی	
اموال منقول و غیر منقول و داراییهای نامشهودی که عملاً در فرایند عملیات بانک مورد استفاده مستقیم قرار نمی گیرند.	
سرمایه گذاریهای مستقیم که به مرحله بهره برداری رسیده ولی هم چنان در اختیار بانک می باشد.	
بانک ها کلیه بانکهای دولتی	
بانک مرکزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	
اماکن رفاهی هر گونه مهمان سرا، زائر سرا مجتمع رفاهی فضای ورزشی و تفریحی و نظایر آنها	
ماده ۲ بانکها موظفند داراییهای موضوع جزء (۳) بند الف ماده (۱) را حداکثر پس از شش ماه از مرحله بهره برداری واگذار نمایند.	
ماده ۳ بانکها موظفند مشخصات کامل و برنامه زمانبندی فروش کلیه دارایی های غیر ضرور از جمله زمین و املاک مازاد خود را ظرف یک ماه از ابلاغ این آیین نامه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی اعلام نمایند گزارش مذکور پس از تایید وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین نامه توسط آن وزارتخانه به شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی ارائه گردیده و گزارش اجرا و پیشرفت کار نیز با فواصل هر سه ماه یک بار به این شورا ارائه میشود.	
تبصره ۱ بانکها موظفند برنامه زمان بندی خود جهت رعایت نسبتهای تعیین شده توسط بانک مرکزی در خصوص داراییهای ثابت و سایر دستورالعملهای موجود در این خصوص را نیز ظرف یک ماه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی	

اعلام نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق این ماده گزارشهای لازم را به شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی ارائه می نماید.

تبصره ۲ بانک مرکزی موظف است با توجه به پیشرفت و یا تاخیر بانکها در این خصوص سیستم های تشویق و تنبیهی لازم را تدوین و اجرا نماید.

تبصره - خرید هرگونه ملک مسکونی به استثنای مناطق محروم و آزاد از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط بانک ها ممنوع می باشد.

تبصره ۴ خرید شعب و ساختمانهای اداری با تایید بانک مرکزی از شمول این ماده مستثنی می باشد.

تبصره ۵ کلیه بانکهای غیر دولتی و سایر موسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی مشمول تبصره های (۱) الی (۴) این ماده میباشند.

ماده ۴ بانکها مکلفند کلیه داراییهای غیر ضرور جزءهای (۱) و (۲) بند (الف) ماده (۱) را توسط کارشناس رسمی دادگستری ارزیابی نموده و پس از تایید کمیسیون معاملات و با

رعایت قوانین و مقررات به صورت مزایده و به شیوه نقد و یا نقد و اقساط به فروش رسانند.

تبصره ۱ ارزیابی داراییهای با ارزش کمتر از پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال توسط کارشناسان بانک خواهد بود.

تبصره ۲ قیمت گذاری سهام شرکتها غیر بورسی مطابق آیین نامه اجرایی قیمت گذاری سهام متعلق به دولت و شرکتهای دولتی تخفیفها و چگونگی پرداخت قیمت توسط خریداران میباشد. روش قیمت گذاری موارد استثنا با تایید هیات مدیره انجام می گیرد.

تبصره ۳ در روش فروش به صورت نقد و اقساط پرداخت حداقل بیست درصد از مبلغ به صورت نقدی الزامی است. مدت بازپرداخت یا تسویه حساب کامل از سی و شش ماه بیشتر نخواهد بود.

تبصره ۴ کمیسیون معاملات بانک میتواند در صورت عدم فروش داراییهای فوق الذکر در مزایده اول با کاهش حداکثر ده درصد در قیمت پایه مزایده اولیه مجددا نسبت به فروش دارایی غیر ضرور از طریق مزایده اقدام نماید در صورت عدم فروش مجدد کمیسیون معاملات بانک میتواند مورد معامله را تا بیست درصد زیر قیمت پایه اولیه به فروش برساند. در صورت عدم موفقیت مجدد کمیسیون معاملات از طریق مذاکره و پس از تایید هیات مدیره بانک میتواند دارایی را به نحوی که فروش آن کمتر از هفتاد درصد قیمت کارشناسی اولیه نباشد، به فروش برساند.

تبصره ۵ مهلت اعتبار کارشناسی دارایی غیر ضرور توسط کارشناس رسمی دادگستری حداکثر شش ماه از تاریخ کارشناسی است.

تبصره ۶ در صورت عدم فروش با توجه به موارد تبصره (۳) بانک میتواند با تأیید کمیسیون معاملات نسبت به بازسازی تغییر کاربری و هر گونه تغییری که فروش مورد معامله را تسهیل کند اقدام نماید.

تبصره ۷ در خصوص اموال و املاک تملیکی به شرط خرید نقد، حق تقدم مشروط به شرکت در مزایده و برابری قیمت با مالک قبلی میباشد.

تبصره - واگذاری حق کسب و پیشه با قیمت کارشناسی پس از تأیید هیئت مدیره به مالک بلامانع می باشد.

ماده ۵ بانکها میتوانند داراییهای غیر ضرور خود را پس از ارزیابی قیمت توسط کارشناس رسمی دادگستری با برگزاری مزایده با روش عقد اجاره به شرط تملیک یا پیش دریافت حداقل بیست درصد و یا از طریق شرکتهای لیزینگ وابسته خود با رعایت ضوابط مربوط واگذار نمایند مدت بازپرداخت یا تسویه حساب کامل از سی و شش ماه بیشتر نخواهد بود.

تبصره این ماده از تخفیفات موضوع تبصره (۳) ماده (۴) این آیین نامه مستثنا میباشد.

ماده ۶ ما به التفاوت قیمت فروش داراییهای غیر ضرور متعلق به بانک تا قیمت دفتری با رعایت تشریفات قانونی به حساب سرمایه آن بانک منظور میشود.

تبصره مالیات متعلقه به فروش داراییهای غیر ضرور موضوع این آیین نامه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و در قالب بودجه سال آتی عیناً به بانکهای مربوط پرداخت تا به حساب افزایش سرمایه منظور شود.

ماده ۷ بانکها مجازند آن دسته از داراییهای غیر ضرور خود را که ارزش مادی بر آنها مترتب نیست از جمله نرم افزارهای منسوخ شده و داراییهای غیر قابل استفاده و غیره ولی همچنان در دفاتر بانک به عنوان دارایی ثبت شده است با تصویب مجمع عمومی از دفاتر بانک خارج و در صورتهای مالی افشا نمایند.

ماده ۸ بانکها موظفند در صورت درخواست کتبی مشتری پس از سررسید بازپرداخت اقساط وثایق را از طریق مزایده به فروش گذاشته و پس از کسر مطالبات خود مازاد احتمالی را به مشتری مسترد نمایند. بانک از تاریخ درخواست مشتری حق دریافت جریمه و سود اضافی را نخواهد داشت.

تبصره ۱ در صورت عدم درخواست مشتری بانک موظف است در چارچوب مقررات مربوط سه مرحله اخطاریه برای تعیین تکلیف مطالبات به مشتری ابلاغ نماید. در صورتی که مشتری پاسخی به بانک اعلام ننماید و راهکاری جهت تعیین تکلیف بدهی ارائه ندهد بانکها بر اساس بخشنامه شماره ۱۸۶۹۴۲۷ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۰ رئیس قوه قضاییه اقدام به تملیک وثیقه نموده و پس از فروش آن و کسر مطالبات خود شامل کلیه هزینه های وصول مطالبات بقیه را به مشتری بازگردانند.

تبصره ۲ چنانچه قبل از فروش وثایق مشتری کل مطالبات بانک شامل اصل سود و جرایم مترتبه را تامین نماید بانک موظف به فک و اعاده وثیقه خواهد بود اقاله) در این صورت بانک حق هیچگونه تقسیط یا بخشودگی جرایم را نخواهد داشت.

تبصره ۳ در صورتی که بدهکار و وثیقه گذار شخص واحدی نباشد اطلاع رسانی باید به وثیقه گذار صورت گیرد.

ماده ۹ بانکها به منظور پشتیبانی عملیات موضوع این آیین نامه مجازند از امکانات شرکتهای ارائه دهنده خدمات در خارج از بانک نیز بهره گیرند.

ماده ۱۰ در اجرای بند از ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه بانکهای دولتی موظفند کلیه اماکن رفاهی خود را تا پایان

نیمه اول سال ۱۳۸۷، واگذار نمایند.

ماده ۱۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی موظفند در خصوص اموال و املاک متعلق به بانکها که در تصرف دستگاههای دولتی میباشند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تعیین تکلیف نمایند در صورت لزوم بهره برداری توسط دستگاه متصرف با موافقت عالی ترین مقام اجرایی دستگاه این دستگاه معادل مبلغ کارشناسی شده را در بودجه سال آتی لحاظ و به بانک پرداخت نماید.

ماده ۱۲ بانک مرکزی موظف است در صورت لزوم دستورالعملهای مورد نیاز این آیین نامه را تهیه و جهت اجرا به بانک ها ابلاغ نماید.

شماره ۱۷۵۰۵۱ ت ۴۳۷ هـ

مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۳۰

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت کار و امور اجتماعی وزارت

کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۳۰ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۵) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرحهای تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی موسسات اعتباری - مصوب ۱۳۸۶ - تصویب نمود:

آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته معوق مشکوک الوصول موسسات اعتباری

ریالی ر ارزی)

ماده ۱ در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار میروند

الف - تسهیلات منظور از تسهیلات اعم از ریالی و ارزی شامل تسهیلات اعطایی به اشخاص حقیقی و حقوقی بدهی مشتریان در حساب بدهکاران موقت تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه های پرداخت شده و بروات ارزی مدت دار پرداخت شده میباشد.

ب - شرکتهای زنجیره ای شرکتهایی غیر از سهامی عام که حداقل یک عضو هیات مدیره آن به طور هم زمان عضو هیات مدیره حداقل یک شرکت دیگر باشد و یا

شرکتهایی که پنجاه درصد (۵۰) از سهام آن متعلق به یک نفر حقیقی یا حقوقی و یا ذینفعان واحد آن موضوع بخشنامه شماره م ب ۱۹۶۸ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۹ باشند.

ب - مشتریان اشخاص حقیقی و یا حقوقی و مدیران عامل و اعضای هیات مدیره اشخاص حقوقی تصدی در زمان سررسید تسهیلات و شرکت های زنجیره ای

ت - بانک مرکزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ث - موسسه اعتباری کلیه بانکهای دولتی غیر دولتی و سایر موسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی

ج - مطالبات جاری مطالباتی که از سررسید آن بیش از دوماه نگذشته باشد.

ج - مطالبات سررسید گذشته مطالباتی که از تاریخ سررسید اصل و سود و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن بیش از دو ماه گذشته و هنوز از شش ماه تجاوز ننموده است.

ح - مطالبات معوق مطالباتی که بیش از شش ماه و کمتر از هجده ماه از تاریخ سررسید و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن سپری شده است.

خ - مطالبات مشکوک الوصول مطالباتی که بیش از هجده ماه از تاریخ سررسید و یا از تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن سپری شده است.

د - مطالبات سوخت شده آن بخش از مطالبات موسسات اعتباری که صرف نظر از تاریخ سررسید به دلایل متقن از قبیل قوت یا ورشکستگی بدهکار و یا علل دیگر قابل وصول نبوده و با تصویب هیات مدیره موسسات اعتباری به عنوان مطالبات سوخت شده تلقی شده است.

ذ - امهال مهلت دادن به بدهکاران جهت بازپرداخت بدهی است که به تشخیص موسسات اعتباری یا با بر اساس مصوبه هیات وزیران و یا سایر روشها انجام می گیرد. ر - تقسیط قسط بندی بدهی بدهکاران که مطالبات از آنها سررسید گذشته معوق مشکوک الوصول و یا سوخت شده میباشد.

ز - استانه مخاطره آمیز بدهی مبلغی است که بانک مرکزی تعیین مینماید و در صورت لازم آن را مورد تجدید نظر قرار میدهد.

ماده ۲ موسسات اعتباری موظفند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه برنامه نرم افزاری تسهیلات اعطایی را به گونه ای اصلاح نمایند که انتقال مانده تسهیلات اعطایی به مطالبات سررسید گذشته معوق مشکوک الوصول سوخت شده امهال شده و غیره به صورت نرم افزاری و خودکار صورت پذیرد هم چنین ارایه کلیه خدمات و تسهیلات بانکی را به ارایه شماره ملی کدپستی و شناسه ملی اشخاص حقوقی موکول نمایند تا شرایطی فراهم آید که اعمال تصمیمات مقرر در این آیین نامه بر اساس مشخصات یاد شده کاملاً به صورت الکترونیکی انجام پذیرد.

تبصره وزارت دادگستری مکلف است ظرف سه ماه با همکاری قوه قضاییه نسبت به اختصاص کد شناسه ملی منحصر به فرد (UNIQUE) به شرکتهای دولتی و خصوصی اقدام نماید.

ماده ۳ دریافت جریمه دیر کرد توسط موسسات اعتباری برای تسهیلاتی که پس از شش ماه از ابلاغ این آیین نامه سررسید میشود ممنوع بوده و موسسات اعتباری موظفند در صورت عدم پرداخت به موقع اصل و سود تسهیلات در تاریخ سررسید و یا تاخیر در پرداخت اقساط توسط گیرندگان تسهیلات اقدامات زیر را انجام دهند

۱ در صورتی که حداکثر دو ماه از سررسید بازپرداخت اقساط و یا اصول و سود تسهیلات در خصوص تسهیلاتی که به طور یک جا بازپرداخت می شوند گذشته باشد. ضمن اخطار کتبی به مشتریان لازم است موارد تنبیهی این آیین نامه کتباً به اطلاع وی رسانده شود.

۲ در صورتی که مطالبات به سرفصل مطالبات سررسید گذشته انتقال یابد تا زمان تسویه بدهی ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه موسسات اعتباری ممنوع می باشد.

الف - صدور انواع کارت بانکی

ب - انجام عملیات بانکی با استفاده از کارت اعم از دریافت پرداخت، انتقال وجه و غیره بدون مسدود شدن حساب

پ - استفاده از سایر ابزارهای پرداخت الکترونیکی نظیر اینترنت

در صورتی که مطالبات بیش از دو ماه در سرفصل مطالبات گذشته باقی بماند و هنوز به سرفصل مطالبات معوق انتقال نیافته شده باشد تا زمان تسویه بدهی ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه موسسات اعتباری ممنوع می باشد

الف - مواد اشاره شده در بند (۲)

ب - قبول ضمانت برای سایر اشخاص

ب - افتتاح هر گونه حساب جاری

ت - ارایه خدمات خرید و فروش ارز به استثنای شعب سرپرستی موسسات اعتباری در استانها

ث - فروش ایران چک

ج - فروش چک بانکی رمزدار

ج - عدم صدور صورت حساب

در صورتی که مطالبات به سرفصل مطالبات معوق انتقال یابد تا سه ماه پس از تسویه بدهی ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه موسسات اعتباری و سازمان بورس بهادار ممنوع می باشد

الف موارد اشاره شده در بندهای (۲) و (۳)

ب اعطای هرگونه تسهیلات

ب افتتاح هر نوع حساب بانکی

ت پرداخت وجه چک حسابهای متمرکز به استثنای شعبه افتتاح کننده حساب

ت صدور ضمانت نامه و گشایش اعتبار به استثنای شعب مرکزی سرپرستی موسسات اعتباری در استانها

ج صدور هرگونه چک بانکی

ج ارائه دسته چک جدید برای حسابهای موجود

ج صدور انواع حواله

خ خرید هرگونه سهام

د صدور مجوز هر گونه تاسیس و توسعه فعالیت توسط وزارتخانه مربوط و اداره ثبت شرکت ها

موارد زیر علاوه بر موارد فوق برای این مشتریان از سوی موسسات اعتباری اعمال می گردد:

الف - نرخ کارمزد خدمات برای این مشتریان دو برابر نرخ های مصوب

ب ارائه دسته چک جدید برای حسابهای جاری موجود این افراد، صرفاً به صورت دسته چکی خواهد بود که مخصوص مشتریان دارای مطالبات معوق بوده و نوع رنگ قطع و سایر ویژگیهای آن توسط بانک مرکزی مشخص خواهد شد.

ه در صورتی که مطالبات بیش از سه ماه در سرفصل مطالبات معوق باقی بماند و هنوز به سرفصل مطالبات مشکوک الوصول انتقال نیافته باشد تا سه ماه پس از تسویه بدهی ارایه خدمات زیر برای این مشتریان در کلیه موسسات اعتباری و دفاتر اسناد رسمی ممنوع می باشد:

الف - موارد اشاره شده در بندهای (۲)، (۳) و (۴)

ب صدور ضمانت نامه و گشایش اعتبارات در کلیه شعب موسسات اعتباری

ب ثبت هرگونه اموال اعم از منقول و غیر منقول در دفاتر اسناد رسمی

در صورتی که مطالبات به سرفصل مطالبات مشکوک الوصول انتقال یابد، علاوه بر تنبیهات یاد شده تمامی حسابهای جاری و پس انداز این مشتریان در کلیه موسسات اعتباری مسدود و موسسه اعتباری طلبکار از طریق سایر موسسات اعتباری نسبت به برداشت بدهی خود از این حسابها اقدام مینماید. همچنین ارایه هرگونه خدمات بانکی برای اینگونه مشتریان تا شش ماه پس از تسویه بدهی در کلیه موسسات اعتباری ممنوع می باشد موسسات اعتباری میتوانند حسب مورد درخواست جلب این مشتریان را از دیدگاههای ذی صلاح بنمایند.

ماده ۴ اشخاص حقیقی و حقوقی که تسهیلات دریافتی آنان تا قبل از اجرایی شدن ماده ۳ این آیین نامه در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته باشد چنانچه تا سه ماه پس از آن نسبت به بازپرداخت بدهی خود اقدام نمایند کلیه جرائم دیر کرد آنان بخشوده می گردد.

و چنانچه این مشتریان تا زمان مقرر اقدام به تسویه بدهی خود ننمایند علاوه بر جرایم گذشته مشمول موارد این آیین نامه نیز میشوند.

تبصره در خصوص افرادی که مراجع ذی صلاح قضایی در خصوص مفاسد مالی در تسهیلات اخذ شده محکوم شده اند، اخذ جریمه بلامانع میباشد.

ماده ۵ بانک مرکزی مکلف است ظرف یک ماه از ابلاغ این آیین نامه کلیه محدودیت های احصا شده در ماده (۳) نظیر انسداد حساب برداشت از حساب و غیره که نیازمند تصریح در شرایط افتتاح حساب قرارداد اعطای تسهیلات و صدور ضمانتنامه و نظایر آنها میباشد را مشخص و به نحوی به موسسات اعتباری ابلاغ نماید که اعمال محدودیت های مورد نظر این آیین نامه و همچنین اتخاذ تدابیر لازم توسط سایر موسسات اعتباری بابت بدهی یک موسسه اعتباری مقدور باشد.

۶ وزارت دادگستری مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ترتیبی اتخاذ نماید که دفاتر اسناد رسمی در

تنظیم اسناد رسمی نقل و انتقال اموال منقول و غیر منقول و وکالت نامه های مربوط عدم ممنوعیت معاملات مشمول ماده (۳) را از بانک مرکزی استعلام نماید دفاتر اسناد رسمی از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به این اطلاعات دسترسی خواهند داشت.

تبصره بانک مرکزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین نامه امکان تبادل بر خط (on line) اطلاعات را فراهم آورند.

ماده ۷ سازمان بورس اوراق بهادار مکلف است هرگونه خرید سهام مشتریانی که بانک مرکزی اعلام مینماید را با ثبت در پایگاه اطلاعات خود غیر فعال سازد همچنین سازمان مزبور مکلف است کلیه اطلاعات فروش سهام این افراد را نیز به اطلاع بانک مرکزی برساند.

تبصره - سازمان بورس اوراق بهادار و بانک مرکزی مکلفند ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین نامه امکان تبادل بر خط اطلاعات را فراهم آورند.

ماده - بانک مرکزی موظف است ضمن دریافت مشخصات (الزاما حاوی شماره ملی کد پستی و کد ثبت شرکتها مبلغ نوع مطالبات بدهکاران با تاکید بر بندهای ۱ الی ۶ ماده

و مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳) و سایر اطلاعات مرتبط با مشتریان را به صورت مستمر از موسسات اعتباری دریافت و امکان دسترسی فوری موسسات اعتباری به این اطلاعات را فراهم آورد.

ماده ۹ بانک مرکزی مکلف است دستورالعمل نحوه محاسبه و برخورد با مشتریانی که دیر کرد، هر یک از اقساط آنها کمتر از دو ماه بوده و یا چندین بار مشمول تنبیهات موضوع ماده (۳) شده و مجددا اقساط خود را به موقع پرداخت نمی نمایند را تدوین به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی برساند.

ماده ۱۰ بانک مرکزی مکلف است با هدف تشویق مشتریان خوش حساب موسسه اعتباری دستورالعملی را ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی برساند که بدهی خود را در سررسید یا پیش از موعد سررسید بازپرداخت میکنند از کاهش نرخ تسهیلات متناسب با بازپرداخت بدهی پیش از سررسید یا سررسید ارایه خدمات ویژه بانکی دریافت دسته چک مخصوص مشتریان خوش حساب ارائه تسهیلات به این مشتریان در شرایط مساوی با بقیه مشتریان و کاهش نرخ کارمزد خدمات بهره مند شوند.

ماده ۱۱ بانک مرکزی میتواند با هماهنگی سایر موسسات اعتباری مواردی را غیر از موارد منظور در ماده (۳) جهت اعمال برای مشتریان موسسات اعتباری تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی برساند.

ماده ۱۲ در صورت تعیین تکلیف بدهی معوق بدهکاران موسسات اعتباری مکلفند این مشتریان را از اقدامات ماده (۳) صرفا برای یکبار مستثنی نمایند. منظور از تعیین تکلیف در این ماده موافقت موسسه اعتباری با درخواست گیرندگان تسهیلات در خصوص امهال و تقسیط بوده که با انجام بررسیهای لازم رعایت مقررات و حصول اطمینان از وصول مطالبات صورت می گیرد.

تبصره در صورتی که مشتریان نسبت به ایفای تعهدات خود اقدام ننموده و برای بار دوم به سرفصل مطالبات معوق انتقال یابند صرفا در صورت تسویه بدهی خود از اقدامات ماده (۳) مستثنی خواهند شد.

ماده ۱۳ مشتریان زیر به مدت دو سال پیش از تسویه بدهی از دریافت تسهیلات جدید محروم خواهند بود.
الف - مشتریانی که برای بار دوم در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته و ظرف سه ماه نسبت به بازپرداخت بدهی خود اقدام ننموده اند.

ب مشتریانی که بیش از دو بار در سرفصل مطالبات معوق قرار گرفته اند.

موسسات اعتباری مکلفند در خصوص مشتریان موضوع این بند بر اساس بند (۶) ماده (۳) عمل نمایند.

ماده ۱۴ موسسات اعتباری مکلفند مشتریان موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه و مشتریانی که میزان بدهی معوق یا مشکوک الوصول آنها فراتر از استانه مخاطره آمیز میباشد را تا تسویه بدهی از طریق مراجع ذی صلاح ممنوع الخروج نمایند.

ماده ۱۵ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان بورس اوراق بهادار موظفند اطلاعات مورد درخواست موسسات اعتباری در خصوص مشتریانی که بدهی معوق دارند از جمله شناسایی اموال و دارایی مشتریان و افراد تحت تکفل آنان را در اختیار موسسات اعتباری قرار دهند اطلاعات فوق محرمانه بوده و صرفا به منظور احقاق حقوق موسسه اعتباری مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۶ موسسات اعتباری موظفند فهرست مشتریانی که به دلیل عدم ایفای تعهدات دستگاههای اجرایی به سرفصل سررسید گذشته و معوق انتقال یافته اند را هر سه ماه یکبار به وزارت امور اقتصادی و دارایی منعکس نمایند وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اختصاص بودجه به دستگاههای یاد شده را منوط به پرداخت با اولویت بدهی آنان به بدهکاران نمایند.

تبصره - موسسات اعتباری مجازند مشتریان یاد شده را تا پرداخت بدهی توسط دولت (حداکثر برای دو سال از مجازاتهای ماده (۳) معاف نمایند.

ماده ۱۷ در خصوص موارد خاص و شرکتهایی که به دلیل سیاستهای دولت با مشکل مواجه شده اند، کمیسیون منتخب دولت مامور رسیدگی به مشکلات واحدهای تولیدی با حضور نماینده تام الاختیار موسسه اعتباری عامل پس از استعلام نسبت به وضعیت بدهکار و دریافت نظر موسسات اعتباری در خصوص توجیهات فنی، مالی و اقتصادی و وضعیت وثایق هر طرح تصمیمات لازم را اتخاذ خواهد نمود.

تبصره کلیه پیشنهادات دستگاههای اجرایی و سایر نهادها جهت تعیین تکلیف تسهیلات موضوع این ماده فقط از طریق این کمیسیون قابل بررسی است.

ماده ۱۸ به منظور تسهیل در روند پیگیری وصول مطالبات موسسات اعتباری استانداران سراسر کشور موظفند با همکاری موسسات اعتباری و دستگاههای اجرایی ذی ربط کار گروهی تشکیل و اقدامات موثر برای وصول مطالبات معوق موسسات اعتباری به عمل آورند.

تبصره حدود اختیارات سرپرستی و شعب مؤسسات اعتباری در هر استان و یا دفاتر مرکزی آنها بر اساس تغییر در مانده مطالبات معوق آنها کاهش یا افزایش خواهد یافت. دستور العمل مربوط به این تبصره ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین نامه توسط بانک مرکزی تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی خواهد رسید.

ماده ۱۹ وزارت کار و امور اجتماعی موظف است با همکاری دستگاههای اجرایی ذی ربط وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی آن دسته از واحدهای فعال که استمرار فعالیت آنها مورد تأیید موسسه اعتباری و دستگاههای اجرایی ذیربط بوده ولی قادر به پرداخت بدهی های انباشته خود نمی باشند را شناسایی و با تشکیل کار گروهی متشکل از دستگاههای مزبور و با حضور نماینده تام الاختیار موسسه اعتباری عامل پیشنهادات اجرایی جهت بازپرداخت بدهیهای انباشته این واحدها را به هیات وزیران منعکس نمایند.

ماده ۲۰ مؤسسات اعتباری موظفند به منظور انجام عملیات بانکی که در نتیجه آن تعهدی برای استفاده از منابع بانک ایجاد میشود نظیر اعطای تسهیلات گشایش اعتبارات اسنادی صدور ضمانت نامه و غیره و همچنین تعیین ظرفیت اعتباری متقاضیان تسهیلات و خدمات بانکی، کلیه اطلاعات اعتباری مشتری از جمله مانده بدهی جاری و غیر جاری چک های برگشتی و غیره نزد کلیه مؤسسات اعتباری را از بانک مرکزی استعلام نمایند. بانک مرکزی موظف است ظرف دو روز اطلاعات درخواستی را در اختیار مؤسسات اعتباری قرار دهد.

ماده ۲۱ مؤسسات اعتباری میتوانند مطالبات مشکوک الوصول که به دلایل متقن از قبیل ورشکستگی و یا علل دیگر قابل وصول نباشند را پس از تصویب مجمع عمومی بانکها به عنوان مطالبات سوخت شده تلقی و طبق مقررات به حسابهای مربوط منظور نمایند. در صورتی که بانک ها با پیگیری وصول این گونه مطالبات موفق به وصول آن شوند می توانند با رعایت تشریفات قانونی آن را به حساب افزایش سرمایه منظور نمایند.

تبصره وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی مکلفند ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین نامه دستور العمل احصاء شرایط و ویژگیهای لاوصول جهت انتقال به سر فصل مطالبات سوخت شده را تدوین و به تصویب شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی برسانند.

ماده ۲۲ مؤسسات اعتباری میتوانند ضمن توافق با یکدیگر و اتخاذ تدابیر حقوقی وصول مطالبات معوق را از بدهکارانی که به چند موسسه اعتباری بدهی دارند در صورت لزوم به موسسه اعتباری که بیشترین مطالبه یا بیشترین وثیقه را دارد واگذار نمایند و مراتب را طی گزارشی به اطلاع بانک مرکزی برسانند.

ماده ۲۳ مؤسسات اعتباری موظفند نسبت به استفاده از کادر کارشناسی خود و با بهره گیری از شرکت و مؤسسات مشاوره ای ضمن رعایت ضوابط در پرداخت تسهیلات نظارت بر عملیات تعهدی گیرندگان تسهیلات را در اولویت امور قرار داده و برنامه ریزی در رعایت انضباط برای پیگیری وصول مطالبات را در دستور کار خود قرار دهند.

تبصره - مؤسسات اعتباری میتوانند برای بهبود عملکرد وصول مطالبات سیاست های مناسبی همچون استفاده از امکانات بخش خصوصی را در امر وصول مطالبات به کار گیرند.

ماده ۲۴ وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی موظفند جهت پوشش ریسک تسهیلات اعطایی مؤسسات اعتباری اقدامات زیر را انجام دهند

۱ حداکثر ظرف شش ماه ساز و کار پوشش ریسک تسهیلات بانک ها را از طریق ایجاد مؤسسات تضمین اعتبار و یا سایر طرق مقتضی ایجاد و طراحی نمایند.

- ظرف یک ماه طرح جامع بیمه انواع تسهیلات را با همکاری مؤسسات بیمه به هیات وزیران ارایه دهند.

ماده ۲۵ مؤسسات اعتباری موظفند پس از تصویب این آیین نامه ظرف یک ماه به اطلاع رسانی مناسب و به صورت کتبی مقررات این آیین نامه را تأکید بر موارد (۳) (۹) (۱۱) (۱۲) (۱۳) و (۱۴) به مشتریان اعلام نمایند. اطلاع رسانی کتبی قبل از اقدام به تمامی اشخاص دارای بدهی سررسید گذشته معوق و مشکوک الوصول در خصوص مواد این آیین نامه توسط مؤسسات اعتباری الزامی است.

ماده ۲۶ مؤسسات اعتباری موظفند ظرف دو ماه از ابلاغ این آیین نامه تمام مطالبات معوق بیش از پنجاه میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال خود را تعیین تکلیف نموده و ضمن ارایه فهرست و جزییات بدهکاران این ماده گزارش عملکرد خود در هر مورد را به صورت ماهانه به بانک مرکزی منعکس نمایند برنامه زمان بندی جهت تعیین تکلیف سایر سطوح بدهکاران معوق و نظارت بر اجرای این برنامه توسط بانک مرکزی تهیه و به مؤسسات اعتباری ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۷ مؤسسات اعتباری موظفند در صورتی که مشتریان آنها در مجموع به شبکه بانکی (۱۰۰۰) ریال بدهی جاری یا ضمانت جاری داشته و یا تسبیت سرمایه آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰) بوده بیشتر از پنجاه درصد (۵۰)

داراییهای مشتری از محل بدهی تأمین شده باشد جهت اعطای تسهیلات جدید

گزارش حسابدار عضو جامعه حسابداران رسمی مبنی بر تأیید قابلیت باز پرداخت تسهیلات اعطایی در سررسید را ملاک عمل قرار دهند.

ماده ۲۸ بانک مرکزی موظف است اسامی اشخاص حقیقی و حقوقی را که در مجموع مؤسسات اعتباری بیش از یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰) از حد اعتباری تعیین شده توسط موسسه رتبه بندی تسهیلات بالقوه گشایش اعتبار و یا بالفعل دریافت و ضمانت اشخاص ثالث را نموده باشند و در مقابل وثایقی را ارایه کرده اند که قابلیت وصول صد درصد (۱۰۰) ندارد را به اطلاع کلیه مؤسسات اعتباری برسانند.

ماده ۲۹ موسسه اعتباری موظف است یک نسخه از کلیه قراردادهای فاکتورها و پیش فاکتورها اخذ شده از مشتریان را که بر اساس آن تسهیلات دریافت کرده اند را بر اساس امکان ارتباطی که سازمان امور مالیاتی فراهم میکند به آن سازمان ارسال نماید.

ماده ۳۰ بانک مرکزی موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه دستور العمل لازم برای ارزیابی عملکرد

مؤسسات اعتباری در خصوص وصول مطالبات معوق و اعمال روشهای تشویقی و تنبیهی را تدوین و ابلاغ نماید.

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب